

INTERVJU: Prof. dr Zoran Radovanović, epidemiolog, profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu

Crna Gora se najbolje u regionu izborila sa koronom

Tačno je da je u jednom danu potezom pera „otpisano“ 4.125 građana Srbije, a koji su vođeni kao oboljeli. Nedavno se našalih da je izgledalo kao da su ti ljudi amortizovana roba koja je knjigovodstveno prebačena u kategoriju „rashodovano“ - kaže Radovanović

PODGORICA - Čak i površan pogled na situaciju u regionu ukazuje da je najbolje prošla Crna Gora. Epidemija je počela 17. marta, a uminula je oko mjesec i po dana kasnije uz relativno mali broj žrtava. Sigurno je da je broj stvarno zaraženih bio veći od zvanično zabilježenih 324, jer se kovid-19 javlja i sa odsutnim i, što je mnogo češće, sa vrlo blagim simptomima.

Međutim, crnogorski epidemiolozi čvrsto drže situaciju pod kontrolom. Da nije tako, od 5. maja, kada je posljednji put postavljena dijagnoza za te bolesti, epidemija bi se uveliko rasplamsala - kaže u razgovoru za Pobjedu Zoran Radovanović, epidemiolog, profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu. Ističe da zasluga za uspjeh pripada uglednom profesoru Draganu Lauševiću i sjajnoj ekipi njegovih saradnika (Mugoša, Begić, Medenica i dr.).

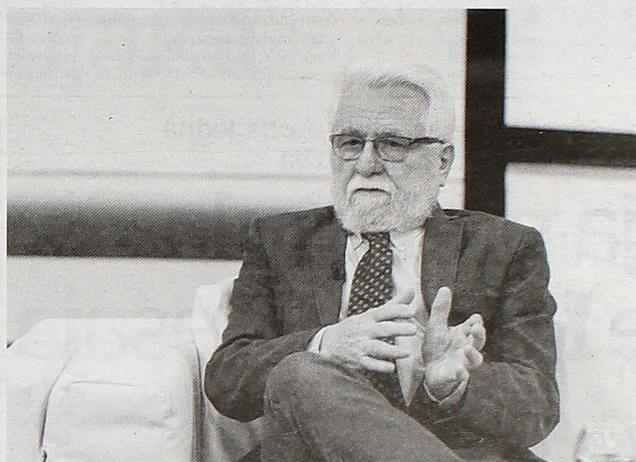
POBJEDA: Između Srbije i Crne Gore desio se epidemiološki nesporazum u načinu brojanja ozdravljenih od korona virusa jer je u jednom danu u Srbiji ozdravilo četiri hiljade pacijenata. Da li se radi o prikazivanju netačnih podataka ili drugačijem načinu njihovog evidentiranja - da se proglašavaju zdravim poslije jednog negativnog testa na korona virus?

RADOVANOVIĆ: Tačno je da je u jednom danu potezom pera „otpisano“ 4.125 građana koji su vođeni kao oboljeli. Nedavno se našalih da je izgledalo kao da su ti ljudi amortizovana roba koja je knjigovodstveno prebačena u kategoriju „rashodovano“. Međutim, u pitanju je promjena kriterijuma koja u velikoj mjeri ima stručno opravdanje. Ostaje zamjerka da je sve to vođeno i urađeno nezgrapno.

POBJEDA: Pandemija kovid-19 koju je proglasila SZO svakoj zemlji je donijela drugačiji način borbe. Uzimajući u obzir zemlje bivše SFRJ, sada region, kako procjenjujete efikasnost njihovih mjera - koje tu bio najpribrani i čiji je način borbe dao najbolji efekat, pretpostavljam da znate sve te epidemiologe?

RADOVANOVIĆ: Na najbolje načine borbe ukazala je Svetska zdravstvena organizacija na osnovu iskustava dalekoistočnih zemalja koje su se najuspješnije suprotstavile prvom talasu. Stručnjacima u cijelom svijetu bila je poznata ta strategija, ali iz različitih razloga nijesu mogli da je primijene.

Čak i površan pogled na situaciju u regionu ukazuje da je najbolje prošla Crna Gora. Epidemija je počela 17. marta, a uminula je oko mjesec i po dana kasnije uz relativno mali broj žrtava. Sigurno je da

Zoran Radovanović

je broj stvarno zaraženih bio veći od zvanično zabilježenih 324, jer se kovid-19 javlja i sa odsutnim i, što je mnogo češće, sa vrlo blagim simptomima. Međutim, crnogorski epidemiolozi čvrsto drže situaciju pod kontrolom. Da nije tako, od 5. maja, kada je posljednji put postavljena dijagnoza te bolesti, epidemija bi se uveliko rasplamsala. Zasluga za uspjeh pripada uglednom profesoru Draganu Lauševiću i sjajnoj ekipi njegovih saradnika (Mugoša, Begić, Medenica i dr.).

POBJEDA: Što je Srbija propustila da uradi pa se sada pojavljuju kako Vaše kolege kažu „džepovi epidemije“. Da li imamo razlo-

ga za strah, u kakvoj situaciji je sada Srbija?

RADOVANOVIĆ: Srbija je potpuno nespremno dočekala epidemiju, sa zalihama maski i opreme samo malo većim nego što je dovoljno za takmičenje u prvoj pomoći. Zato je predsjednik Republike sa svojim saradnicima još 26. februara sve okrenuo na sprdnju (najsmješnjiji virus, dotući ćemo ga rakijom). Nijesmo mogli da u dovoljnoj mjeri otkrivamo i izolujemo zaražene, pa smo izolovali sve starije osobe. Posljednjih dana imamo po 70-ak pozitivnih nalaza dnevno, ali su tu uključeni i ranije oboljeli kojima se ponovo uzima bris. Termin „džep“ je neprikladan

naziv za nova žarišta zaraze. Pominjanje tog odjavnog detalja (moglo bi da slijedi i džepčić) vjerovatno isходи iz želje da se umirujuće djeluje na narod uoči izbora. Inače, sadašnja epidemiološka situacija u Srbiji je zaista mnogo bolja nego ranije. Moglo bi se očekivati da broj pozitivnih do kraja mjeseca postane jednocifren.

POBJEDA: U autorskom tekstu u listu „Danas“ otkrili ste da se oskudijevalo sa opremom, iznijeli ste zamjerku da u organizacionom smislu sistem nije funkcionisao... Dosađajni kritičari tih mjera označeni su kao državni neprijatelji - što Vi očekujete?

RADOVANOVIĆ: Ne treba se plašiti direktnog kažnjavanja od strane vlasti. Ona stvara nezdravu atmosferu, pa va onda sluđeni i dezinformisani građani napadaju kao izdajnika, NATO plaćenika i sl. Ovo sa kovidom-19 je, u smislu lične bezbjednosti, bezopasna situacija. Stvarni

Crnogorski epidemiolozi čvrsto drže situaciju pod kontrolom. Da nije tako, od 5. maja, kada je posljednji put postavljena dijagnoza te bolesti, epidemija bi se uveliko rasplamsala. Zasluga za uspjeh pripada uglednom profesoru Draganu Lauševiću i sjajnoj ekipi njegovih saradnika (Mugoša, Begić, Medenica i dr.)

rizik, koji se povremeno i materijalizuje, u mom slučaju je vezan za zalaganje za vakcinaciju i za dokazivanje da osiromašeni uranijum nije uzrok raka.

POBJEDA: Imate veliko iskustvo kao epidemiolog, to ste prenosili i studentima na Medicinskom fakultetu. Zašto je cijeli svijet epidemija kovid-19 zatekla nespremnim?

RADOVANOVIĆ: Svjetska zdravstvena organizacija je upozoravala na predstojeću opasnost od slične pandemije. Neke zemlje su je dočekale relativno spremne, a druge uče na osnovu sadašnjeg bolnog iskustva. Tek će se analizirati koji su sve činioci uticali na različitu cijenu koju su, ne samo u ljudskim životima, već i u ekonomskom pogledu platile pojedine zemlje. U Hrvatskoj pomijnu da im je pomoglo što tranzicija nije uspjela da potpuno likvidira neka dobra iskustva iz doba socijalizma, prije svega u pogledu organizovanja civilne zaštite.

Violeta CVEJČIĆ

Student Medicinskog fakulteta Boban Banjac dobitnik nagrade „Komora najboljem studentu medicine“

Banjac: Priznanje je čast, ali i obaveza

PODGORICA - Student Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore Boban Banjac dobitnik je nagrade „Komora najboljem studentu medicine“ od Ljekarske komore.

Navedeći da mu je čast što je dobitnik nagrade Banjac ističe da ona nosi i „odatnu dozu odgovornosti i motiv više za predani rad i dalje usavršavanje“. Kako kaže, naredni korak koji ga očekuje je odbrana diplomskog rada, a nakon toga pripravnički staž i odabir specijalizacije.

Naredni period veoma je značajan za koju buduću karijeru, jer će odabirom odgovarajuće specijalizacije moći da na adekvatan način iskoristim svoje potencijale i postignem

planirane ciljeve - kazao je Banjac. Otkriva da je svoje interesovanje usmjerio na internističke grane medicine.

- Budući da su i moji roditelji i stariji brat ljekari, medicina mi je oduvijek bila bliska, a moja ljubav prema istoj je presudila u odabiru. Nadam se da će mi predstojeći pripravnički staž i boravak na različitim odjeljenjima, pomoći pri definitivnom odabiru specijalizacije - kazao je nagradni student.

Budućim kolegama šalje poruku da dobro razmisle prije odabira fakulteta, „jer je medicina izuzetno zahtjevna, teška i odgovorna profesija, ali s druge strane humana“.

Banjac (10.00) je proglašen i za najboljeg studenta svog fakulteta za studijsku godinu 2019/20.

I.K.R.

Rektor UCG uručuje nagradu Bobanu Banjcu